

LISÄTALOUSARVIOALOITE 18/2007 vp

Määrärahan osoittaminen omaishoidon tuen ja tukipalvelujen lisäämiseen

Eduskunnalle

Väestön ikääntymisen aiheuttamaan hoivapalveluiden lisääntyvään kysyntään tulee vastata kehittämällä voimakkaasti omaishoitoa. Omaishoito on taloudellinen tapa tuottaa hyvinvointia kotihoitossa. Omaishoidossa hyödynnetään ihmisen luontaisia, rakkaita lähiverkostoja, mikä jo sinänsä tuo lisäarvoa tuotettuun hoivaan. Kotona tapahtuva hoitotyö on usein inhimillisempää kuin laitoshoido, ja usein se on myös ikääntyneiden oma tahto.

Vuoden 2007 talousarvioehdotukseen sisältyvä ehdotus omaishoitajien vapaapäivien lisäämiseksi kahdesta päivästä kolmeen päivään kuukaudessa. Lisäys ei ole riittävä, sillä omaishoitajilla tulisi olla edes yksi vapaapäivä viikossa, kun nyt yhdeltä viikolta kuukauden aikana jää vapaapäivä saamatta.

Voimaan tulevat edut koskevat kuitenkin vain omaishoidon tuen saaneita henkilöitä. Suomessa on arviolta 300 000 omaishoitajaa, ja heistä vain hiukan yli 26 000 saa kunnallista omaishoidon tukea. Omaishoitoa koskevien sosiaalihuoltolain säännösten henki ei näin ollen kunnissa toteudu. Omaishoitoa määrittelevien säännösten mukaan omaishoitoa on tuettava sekä taloudellisesti että palvelujen avulla.

Kunnissa vallitsee nykyisin kirjava käytäntö siinä, kuka on oikeutettu saamaan omaishoidon tukea. Kunnissa ei ole osattu varata riittäviä määrärahoja tähän tarkoitukseen, minkä vuoksi rahat usein loppuvat jo puolellessa vuotta eikä uusia sopimuksia voida tehdä. Näin omaishoidon tuen saaminen on monessa tapauksessa sattumanvaraista, koska sitä ei ole määritelty subjektiiviseksi oikeudeksi. Omaishoidon tuen saajien määrää tulee määrätietoisesti kasvattaa ja mahdollisuus omaishoidon tukeen tulee taata jokaiselle kriteerit täyttävälle henkilölle. Lisäksi vapaapäiviä tulisi olla vähintään yksi päivä jokaista viikkoa kohti. Näin voidaan paremmin turvata omaishoitajien fyysinen ja henkinen jaksaminen.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2007 toiseen lisätalousarvioon momentille 33.32.30 lisäyksenä 20 000 000 euroa omaishoidon tuen ulottamiseen kaikille kriteerit täyttävälle omaishoitajille ja tukipalvelujen laajentamiseen siten, että vapaapäiviä on kolmen sijasta neljä jokaista tukikuukautta kohti.

Helsingissä 29 päivänä toukokuuta 2007

Leena Rauhala /kd